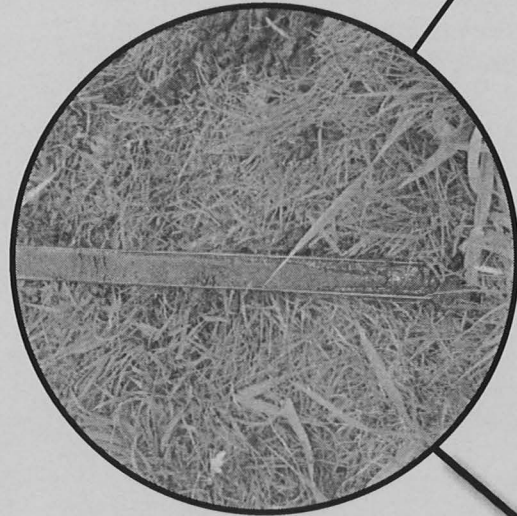
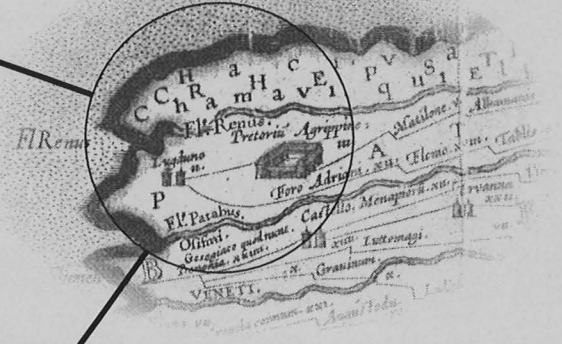
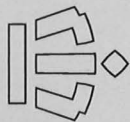

Renus

- IN DIT NUMMER:
- LEZINGEN (P. 1)
 - HUISVESTING (P. 2)
 - IN MEMORIAM (P. 7)
 - 2 ONDERZOEKEN (P. 8)

Redactie Renus
Langebrug 56
2311 TM LEIDEN
DRUKWERK

TNT Post
Porti betald
Porti Payé
Pays-Bas

Renus is een uitgave van de afdeling Rijnstreek van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland (A.W.N.) en verschijnt tenminste tweemaal per jaar. Oplage ca. 220 stuks. Redactie: P.J.M. de Baar.

Gegevens uit Renus mogen worden overgenomen, mits met voldoende bronvermelding, en er een kopie van het artikel, waarin gegevens uit Renus werden verwerkt, aan de redactie wordt gestuurd.

Vondstmeldingen

Als u iets gevonden heeft, waarvan u denkt dat het van belang kan zijn, of als u weet dat anderen vondsten hebben gedaan, belt u dan a.u.b. met een van de volgende mensen:

Dick van der Kooij, Welterdreef 93, 2253 LJ Voorschoten, tel. 071-5764072
 Leo den Hollander, Coornhertstraat 55, 2332 AP Leiden, tel. 071-5312172
 Suus Sprey, Burg. Visserpark 14, 2405 GR Alphen a/d Rijn, tel. 0172-494986

Ook houden wij ons aanbevolen voor melding van plaatsen waar graafwerkzaamheden plaats (gaan) vinden. Help mee het bodemarchief te redden: een kleine vondst kan het begin van iets belangrijks zijn!

Meehelpen met de opgravingen?

Heeft u belangstelling om actief deel te nemen aan het veldwerk, dan kunt u bij bovengenoemde personen vernemen welke projecten in uitvoering zijn of binnenkort zullen komen en voor de precieze gegevens over plaats en tijd. Met nadruk wordt erop gewezen, dat ervaring absoluut niet vereist is.

Restaureren, tekenen en vondstverwerking

Deze werkzaamheden vinden plaats in onze werkruimte, Langebrug 56 te Leiden, elke maandag (behoudens als er een feestdag of lezing is).

Opgave van nieuwe leden

Nieuwe leden kunnen zich aanmelden bij het Administratiekantoor AWN, Postbus 714, 3170 AA Poortugaal, tel. 010-5017323, awn@vandinther.nl. Het basislidmaatschap kost € 45,- per jaar. Leden ontvangen zesmaal per jaar het tijdschrift Westerheem. Nieuwe leden worden persoonlijk uitgenodigd voor een eerste kennismaking met de afdeling.

secretariaat: B. Zandbergen, Engelenburg 20
 2402 KN Alphen aan den Rijn
 awnrijnstreek@yahoo.com

LEZINGEN NAJAAR 2010

Op maandag 22 november, aanvang 20.00 uur, zal Peter Jongste, werkzaam bij Hazenberg Archeologie, een lezing houden over zijn onderzoek naar:

Het dynamisch landschap gedurende de bronstijd in het rivierengebied

Het onderzoek is uitgevoerd om grip te krijgen op de dynamiek van het landschap, voordat er verklaringen worden gezocht voor de aan- en afwezigheid en dichtheid van bewoning gedurende de bronstijd. Dit onderzoek is gedaan in teamverband, waarbij archeologische inzichten gecombineerd worden met fysisch-geografische en botanische gegevens. Een goede analyse is mogelijk door de paleografische reconstructie van de Maas-Rijndelta. Deze, gecombineerd met een grootschalige inventarisatie van Archis-data, levert een beeld op van de bewoning in relatie met landschappelijke dynamiek gedurende de prehistorie. Tevens zullen de laatste resultaten van archeologisch onderzoek in de gemeente Zuidplas worden gepresenteerd; deze gemeente behoort sinds kort tot het werkterrein van onze afdeling Rijnstreek.

Deze lezing zal gehouden worden in ons nieuwe "home" aan de Herengracht 38 (dus niet in het Centraal Faciliteitsgebouw, zoals gebruikelijk). Dat is aan de westzijde van de Herengracht; de toegang is een groene deur niet ver van de Groenesteeg af.

Na afloop zal er een gezellig samenzijn plaatsvinden om deze nieuwe (tijdelijke) huisvesting in te wijden; zie daarvoor de inleiding door de voorzitter hierachter.

Op maandag 13 december, aanvang 20.00 uur, zal Freek Lugt een lezing houden over:

Het goed van Oestgeest

De lezing betreft in de eerste plaats het onderwerp van het boek 'Het goed van Oestgeest', dus de Middeleeuwse ontwikkeling van Oestgeest. Het boeiende onderwerp van de Merovingers in Nieuw-Rhijngeest zal daarbij wel worden aangestipt, maar in hoofdzaak worden overgelaten aan een volgende lezinggever, Jasper de Bruin. Aansluitend zal de spreker iets laten zien van de ontwikkeling van het burggraafschap van Leiden, dat blijkbaar in Rijnsburg begon en rond 1050 naar Leiden werd overgeplaatst. Dat

vormde tevens het prille begin van de stad Leiden. Of zijn er archeologische vondsten gedaan die aantonen dat er ook al vóór 1050 iets van Leiden was te zien?

Deze lezing zal weer gewoon in het Centraal Faciliteitengebouw aan het eind van de Doelensteeg.

HUISVESTINGSPERIKELLEN

Onze afdeling moest in drie jaren tijd tweemaal verhuizen. We moesten zonodig uit Geregracht 50 omdat de gemeente het pand weer als gemaal in gebruik wilde gaan nemen. Een ieder kan zelf zien dat er niets gebeurd is met het pand en dat die verhuizing in ieder geval voor niks was. Wij zijn toen naar de Langebrug 56 gegaan, op uitnodiging van de gemeentelijke archeologische dienst. Toegegeven, een heel mooi onderkomen met bovendien het uitzicht om samen met dat Gemeentelijke Archeologisch Centrum en met de provincie te verhuizen naar het weeshuis aan de Hooglandsekerkgracht. Wij zouden dan samen met de provincie gehuisvest worden in een nieuw te stichten Provinciaal Archeologisch Centrum (PAC). Helaas voor ons konden de provincie en de nieuwe eigenaar van het gerestaureerde weeshuis het niet eens worden, waarop de provincie haar plannen wilde realiseren bij het Archeon in Alphen aan den Rijn.

De gemeente verkocht het pand Langebrug 56 aan de Stichting Leidse Studentenhuisvesting zonder aan te geven dat wij als AWN er nog in zaten. Aangezien Studentenhuisvesting het pand aan de Veenfabriek verhuurde, moesten wij weer op stel en sprong verhuizen.

We zitten nu in een ruim pand op de Herengracht 38, maar dat is ook maar weer tijdelijk. Het PAC gaat namelijk door en de bouw is gestart naast het Archeon. Wij als AWN zijn nog steeds welkom en voor ons zijn in principe drie ruimten gereserveerd, op de begane grond en eerste en tweede verdieping van het hoofdgebouw van wat eens de Romeinse hoeve uit Rijswijk was. Het gaat hierbij om een ruimte van ongeveer 100 m². We kunnen daar voorlopig tien jaren blijven, vrij van huur, maar wel met een tegenprestatie richting het PAC. Wat die tegenprestatie precies gaat worden, moet nog vorm krijgen, maar de eerste verdieping wordt een soort archeologisch laboratorium waar bezoekers de werkzaamheden van archeologisch onderzoek kunnen aanschouwen.

We krijgen een eigen ingang en kunnen ook op de avonden terecht.

Dus ergens midden volgend jaar gaan we weer verhuizen en voor een groot aantal leden zal het wennen worden om niet meer naar Leiden te gaan, maar verder weg naar het PAC. Dat wordt dus poolen, hoewel er een redelijke busverbinding is met Leiden. Het bestuur heeft nog overwogen om een pied à terre aan te houden in Leiden. Dit kunnen wij helaas financieel niet opbrengen en het blijkt bovendien dat onze activiteiten niet makkelijk over twee locaties te verdelen zijn.

Dus in de tweede helft van 2011 wordt het weer verhuizen en gelukkig staat het merendeel van onze spullen al in het provinciaal depot. We hopen wel dat we tien jaar minimaal in het PAC kunnen verblijven.

Mij moet nog van het hart dat het bezoek aan onze nieuwe ruimte in de Herengracht 38 erg tegenvalt. Men heeft duidelijk zijn weg nog niet gevonden. Om dat te verhelpen organiseren wij op maandag 22 november een housewarming party. Eerst krijgen we een lezing van Peter Jongste en daarna biedt het bestuur een borrel aan. Ik hoop iedereen daar te mogen verwelkomen.

Pierre van Grinsven
Voorzitter AWN afdeling Rijnstreek

HERENGRACHT 32, 34 EN 36/38

Foto's van eind vorige eeuw laten zien dat het rijtje panden aan de westzijde van de Herengracht waar nu ons nieuwe onderkomen is, bestond uit een pakhuis op nr. 32 met een wat merkwaardige gevelindeling, maar met zijn kruiskozijnen nog geheel getuigend van zijn bouwperiode, 1660 of 1661; vervolgens een witgepleisterd huis van een flinke breedte (twee ramen, een forse deur, en weer twee ramen) met een lijstgevel, die twee kappen aan het oog onttrok (nr. 34); een "modern" pakhuis, althans te oordelen naar de gietijzeren ramen, zeer breed en dus zeker uit twee of meer vroegere panden bestaand en blijkens de sloopvergunning uit 1929 in gebruik als pakhuis (nr. 36); en een "gewoon", zij het fors, op het eerste gezicht achttiende-eeuws aandoend, witgepleisterd huis (nr. 38). Wat nr. 36 betreft: hier was het begin van de later bekende ijzergieterij Schretlen en de gietijzeren ramen zijn ongetwijfeld door dit bedrijf aangebracht in de periode dat het nog hier gevestigd was (1834-1856). D.A. Schretlen kocht op 26 juni 1834 voor f 1200 een pakhuis aan de Herengracht en drie daaraan

verheelde huizen aan de Vestestraat. Op 28 juli van dat jaar kreeg de firma D.A. Schretlen, Mercer & Comp. (met als firmanten Dominicus Antonius Schretlen, John Mercer en Hendricus Jacobus Hermans) toestemming van B. & W. om twee van de huisjes bij de fabriek te trekken. Voor die fabriek werd op 19 november 1836 vergunning verleend om met een duiker water uit de Herengracht te halen. Op 20 april van dat jaar had D.A. Schretlen voor f 1200,-- nog een aangrenzend pakhuis (voorheen twee pakhuizen) aan de Vestestraat en een huis op de Herengracht gekocht. Op 24 maart al was er vergunning verleend om in dat huis een stoomwerktuig t.b.v. de smederij te plaatsen. Op 24 april 1845 verleenden B. & W. toestemming om op de hoek Groenesteeg-Vestestraat drie panden (die vermoedelijk kort tevoren gekocht waren) af te breken en er een werk- en bergplaats te bouwen. Op 13 oktober daaropvolgend werd tegen een recognitie van een gulden per jaar het recht verkregen in de voorgevel van de nieuwgebouwde metaalgieterij aan de Groenesteeg twee grote naar buiten openslaande deuren te mogen hebben, en op 18 september 1846 kwam de toestemming af om een pas aangekocht huis aan de Herengracht naast de fabriek tot fabriek te mogen inrichten en gebruiken, en de stoep ervóór als opslagruimte te gebruiken. In 1850 mocht hij voor vier maanden wegens buitengewone werkzaamheden palen in de Herengracht slaan en er een stellage op bouwen. Mogelijk is dus rond 1846 de nieuwe fabriek gebouwd. In 1856 werd de fabriek verplaatst naar de wal langs de Maresingel.

Het gehele complex is wellicht stukje bij beetje in handen gekomen van de firma of firmanten in hun particulier Lisman en Waller. Deze firma hield zich bezig met de handel in wol en schapenvachten en trad later vooral op als commissionair in wol. Toen in juni 1835 H.A. Waller overleed, volgde zijn neef A.C.G. Lisman hem op als (enig?) firmant. Deze overleed echter al in april 1838 en toen kostte het mogelijk enige moeite om een broer, mr. Marius Herman Anthon Lisman, geb. 28 december 1816 te Leiden, bereid te vinden om de zaak over te nemen. In januari 1870 verleende Lisman aan zijn schoonzoon H.C. Juta, luitenant ter zee bij de Koninklijke Marine, procuratie om namens hem te handelen. In december 1876 resulteerde dat in de opname van Juta in de zaak. Op 13 mei 1893 overleed Lisman in zijn huis Herengracht 34. Op nr. 38 woonde schoonzoon Herman Cornelis Juta, geb. 16 april 1843 te Nijmegen. Naast zijn commissionairschap was deze ook politiek actief: sedert 1873 was hij lid van de Gemeenteraad en in 1893 zelfs wethouder (van Financiën). Juta moet meteen het plan opgevat hebben om het huis van zijn schoonvader en het naastgelegen pakhuis óf ingrijpend te verbouwen óf totaal te vernieuwen. Het jaarverslag van de gemeente (1893

bijlage XVI p. 3) meldt slechts: Herengracht 32, 34. Geheele verbouwing. Pakhuis, kantoor en woonhuis.

Wie Juta als architect gekozen heeft, blijkt uit een klein gevelsteentje: W.C. Mulder, de bekende architect van onder meer fabrieksgebouwen. Volgens het Bevolkingsregister werd Herengracht 34 per 9 november 1894 betrokken. Juta overleed op 4 december 1908, maar zijn kinderen bleven er nog tot 1919 wonen. In 1906 was M.H.A. Juta in de zaak opgenomen en deze zette die voort. Vanaf de opening op 20 december 1919 was er het Volksgebouw in gevestigd. Een uitgebreide historie hiervan is gepubliceerd in het zestiende Jaarboek der sociale en economische geschiedenis van Leiden en omstreken 2004 p. 142-171.

Herengracht 36/38 bestond, zoals reeds beschreven, uit een groot pakhuis en een minder breed woonhuis. Op 20 april 1929 verzocht de N.V. Hollandsche Constructiewerkplaatsen, Zoeterwoudscheweg 1 te Leiden, zelfs in het bezit van Postbox No. 56, aan B. en W. van Leiden om vergunning voor het slopen van beide panden, "teneinde op den vrijgekomen grond een magazijn te bouwen volgens nader in te dienen plannen". Volgens de gewone procedure werd dit verzoek bekeken door Bouw- en Woningtoezicht, die signaleerde dat het ging om een pakhuis en een "eengezinswoonhuis" en dat de eigenlijke belanghebbende de N.V. Textiel Fabrieken v/h Gebrs. Van Wijk & Co. was. Het had geen bezwaar, ook niet tegen het "aan de bestemming als zoodanig onttrekken van de woonruimten in laatstgenoemd perceel". En aldus verleenden B. & W. de vergunning op 3 mei 1929.

Nog op 2 mei verzocht de HCW vergunning voor de bouw van een pakhuis op de grond van Herengracht 36/38. Dit verzoek ging vergezeld van een uitvoerige toelichting van Van Wijk dd. 3 mei. Dit is te aardig om hier niet in extenso overgenomen te worden. Van Wijk wil het pakhuis bouwen "bestaande uit een beganegrondsvloer en vier verdiepingen, gelegen aan de Heerengracht 36/38, en waarin gevestigd zal worden het Wolsorteerbedrijf onzer Naamlooze Vennootschap. De totale hoogte van dit gebouw zal 16.50 Meter bedragen.

Het verzoek om 16.50 Meter hoog aan de straatzijde te bouwen, wordt noodzakelijk, doordien de eischen aan onze fabrikaten gesteld, van dien aard zijn geworden, dat het voorradig hebben van meerdere duizenden Kilogrammen gesorteerde wol noodzakelijk is geworden. Op de vierde verdieping van het ontworpen gebouw, van Noorderlicht voorzien [in de marge heeft een ambtenaar aangetekend: dat is niet juist], worden de balen opengemaakt, de wol voorloopig geclasseerd, daarna gescheurd en op diverse fjnten gesorteerd. Op de derde en tweede verdieping wordt deze in

verschillende fijnheden gesorteerde wol op groote hoopen zorgvuldig gemengd, om daarna naar behoefte naar de wolwasscherijen onzer fabrieken Levendaal en Vestestraat te worden vervoerd ter verdere verwerking. Op de eerste en gelijkvloersche verdiepingen worden de balen geborgen om naar behoefte aan het sorteerb企业 te worden afgegeven.

De aanvoer der ruwe wol, welke tengevolge van economische omstandigheden thans hoofdzakelijk uit Australië en Zuid-Amerika wordt aangevoerd en hier gedurende enkele maanden van het jaar wordt ontvangen, eischen voor dit bedrijf steeds grootere vloeroppervlakten, welke ter vermindering van groote en dure transportkosten zooveel mogelijk boven elkander moeten zijn gelegen. Waar de steeds scherper buitenlandsche concurrentie ook op de binnenlandsche markt een product, steeds gelijkwaardig in kwaliteit, vereischt, heeft de directie onzer N.V. doen besluiten het WOLSORTEERBEDRIJF geheel in te richten naar het model van buitenlandsche inrichtingen van dien aard. Naar hare overtuiging bestaan er dus alleszins redenen om de gevraagde bouwhoogte van 16.50 Meter door Uw College aan adressante toe te staan. In verband met het goede bouwseizoen, dat thans aangevangen is voor de uitvoering van dit bouwwerk, beveelt zij zich ten eerste bij Uw College aan voor eene spoedige en gunstige beschikking op dit verzoek, zoodat het haar mogelijk wordt gemaakt vóór einde November 1929, dit bedrijf met de dan aankomende nieuwe scheerwol te kunnen ontvangen."

De vraag om spoed werd door Bouw- en Woningtoezicht gehonoreerd: op 16 mei adviseerde het om accoord te gaan met de overschrijding van de toegestane bouwhoogte van 15 meter tot 16.30 m voor het gebouw en 17.90 m. voor de hijsruimte. BWT verklaarde wel dat de argumenten van Van Wijk moeilijk te controleren waren, maar dat er geen redenen waren om het verzoek af te wijzen. Ook wethouder Splinter (zelf afkomstig uit een geslacht van bouwvakkers) en de Commissie van Fabricage hadden geen bedenkingen en dus werd de vergunning op 6 juni verleend. Het pand werd blijkbaar neergezet door Bik en Breedevelt, Aanneemster, want die vroeg op 17 juni vergunning om een bouwkeet te mogen plaatsen op de Herengracht. Die vergunning kwam op 4 juli af: de keet mocht niet groter zijn dan 3 x 2½ m en moest staan op de walkant tegenover het Volksgebouw.

En daarna werd er doorgebouwd. Wel bleek er nog een hinderwetsvergunning nodig voor de DEMAG-loophijsmachine, aangedreven door één electromotor van 4,5 P.K., die zonder problemen verleend werd.

De zaak eindigt met de aanvraag tot het ingebruiknemen dd. 3 februari 1930, ingediend door H.H. Verhulst, architect, van het Bouwkundig Bureau

H.H. Verhulst en L.Th. van der Laaken, gevestigd Hoogewoerd 123 te Leiden en te bereiken onder telefoonnummer 1371. Wellicht is hij ook de ontwerper van het gebouw. Wat de HCW met het geheel te doen had, is niet duidelijk, al kan deze opgetreden zijn als leverancier van alles wat met ijzer van doen had.

Sedert de bouw is er wellicht niet veel gewijzigd. Een kleine interne verbouwing op de bovenste verdieping vond plaats in 1934. Op papier met het met de pen verbeterde opschrift Textiefabrieken Gebrs. van Wijk & Co. N.V. werd vergunning gevraagd voor het plaatsen van een stof-filterkast-installatie, gedreven door een aangebouwde electromotor van 3 P.K., dienend voor de toevoer van gezuiverde buitenlucht in de zalen van het magazijn. Op dezelfde datum 21 september 1934 gaf de directeur Corts een verklaring af over de ingebruikname, nu op het nieuwe briefpapier met het hoofd: Textiefabrieken Gebrs. van Wijk & Co. N.V., sajetten, wollen garens, wollen dekens, kousen en sokken, en getooid met een beeldmerk waarin een klos en een schietspoel verwerkt zijn. Overigens bleek de installatie al een aantal weken in gebruik te zijn en de burenen heel wat overlast te bezorgen, niet alleen door het lawaai, maar ook door het druipen van roestwater op de binnenplaats van een van de huizen. Maar na het aanbrengen van verbeteringen behoorde dit al gauw tot het verleden.

Na het sluiten van de textiefabrieken Van Wijk & Heringa kregen de diverse gebouwen andere bestemmingen; zo werd in nr. 34 een textielgroothandel gevestigd, waar o.m. het laatste echt Leidse laken verkocht werd, en nr. 36/38 ging als opslagruimte voor o.m. het Rijksmuseum voor Natuurlijke Historie fungeren. En nu mogen wij dus tijdelijk een deel huren van de eigenaar Rijksgebouwendienst.

P. de Baar

IN MEMORIAM WIM LAGERWEIJ

Op 12 mei is Wim Lagerweij overleden. Wim was jarenlang secretaris van het Historisch Genootschap van Koudekerk aan den Rijn. In deze hoedanigheid heb ik met Wim mogen samenwerken om te komen tot een publieksvriendelijk boekje over de grote opgravingen van de toenmalige ROB in de Lagewardse polder. Ik had toen namens de AWN-afdeling Rijnstreek deze bijna vergeten opgraving uitgewerkt in een lijvig en vrij technisch rapport, samen met Menno Dijkstra. Wim was er zeer enthousiast over, maar, zei hij, dat leest niemand, te moeilijk. Toen is het idee geboren om een publieks-

vriendelijk boekje te gaan schrijven voor de belangstellende inwoners van Koudekerk. Wim heb ik toen meegemaakt als een uiterst vriendelijk persoon, vol ideeën en initiatieven en ook uiterst pragmatisch. Hij zorgde voor de financiën, de drukker en een redactiegroep en met veel plezier zijn Menno en ik aan het schrijven gegaan. Het moest volgens Wim niet gaan over scherven en paaltjes, maar de geschiedenis beschrijven van de eerste 1000 jaar van Koudekerk. Het zal niet verbazen dat boekje er is gekomen en op een leuke manier is gepresenteerd aan de inwoners van Koudekerk.

Dat was nog niet genoeg, want Wim zette zich daarna in om een informatiebord geplaatst te krijgen op de plaats waar vroeger de nederzetting gelegen heeft. Het gaat erom je eigen mensen te informeren over hun eigen geschiedenis; ook dat was zijn passie. Op zaterdag 27 maart hebben Wim en mijn persoontje het bord onthuld, ons laatste gezamenlijk optreden.

Het was fijn om met Wim samen te werken.

Pierre van Grinsven
Voorzitter AWN-afdeling Rijnstreek.

EEN KIJKGAT IN DE TUIN VAN NASSAUSTRAT 3 TE BODEGRAVEN

In november 2009 hebben leden van de Historische Kring Bodegraven, Broos de Groot en Chris Zwaan, een kijkgat gegraven in de tuin van het pand Nassaustraat 3 in Bodegraven. De ligging van het pand is aangegeven in afbeelding 1.

Het doel van het kijkgat was om vast te stellen of er sprake is van een Romeinse vondstenlaag op een diepte van 0,75-1.0 m. onder het maaiveld.

Er zijn sterke aanwijzingen dat het gebied met de ernaast gelegen garage binnen het vermoede castellum heeft gelegen.

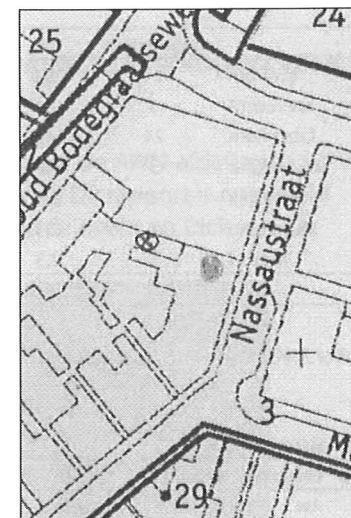
Het gegraven kijkgat was ongeveer 1.0 bij 1.0 m. breed en op de verwachte diepte werd inderdaad een Romeinse laag aangetroffen. Men heeft de vondsten verzameld, gewassen en opgestuurd naar de AWN-afdeling Rijnstreek voor determinatie.

De vondsten zijn gedetermineerd door Suus Spreij en verwerkt in een database.

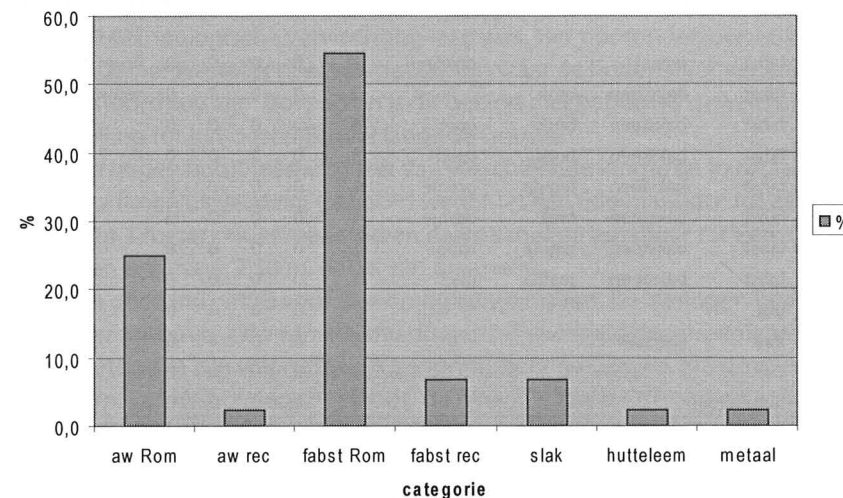
Het betreft 44 vondsten. Een verdeling naar categorieën is gegeven in afbeelding 2.

Bijna al het materiaal is inderdaad Romeins (40 van de 44 vondsten); het overgrote deel is Romeins bouwmateriaal: baksteen of dakpan. Er zijn 11 fragmenten gevonden van Romeins aardewerk. Helaas kon geen van de aardewerkfragmenten worden gedateerd.

De conclusie is dat het gebied van de Nassaustraat deel uitmaakt van een Romeins vondstcomplex en dat met verwachting kan worden uitgezien naar de mogelijkheden van verder archeologisch onderzoek wanneer de garage aldaar gesloopt is.

Afb. 1. Plaats van het kijkgat.

Afbeelding 2. Verdeling van de vondsten.

	fragmenten	%
aw Rom	11	25,0
aw recent	1	2,3
fabst Rom	24	54,5
fabst recent	3	6,8
slak	3	6,8
hutteleem	1	2,3
metaal	1	2,3
	44	100,0

Tabel 1. Verdeling van de vondsten.

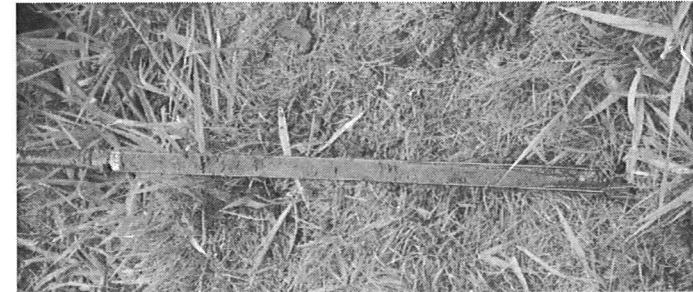
bod nassau 2009

id	categorie	soort	baksel	type	aantal	r	w	b	o	opmerkingen
1	Aw	gladw	gldwit		0	0	1	0		
2	Aw	gladw	ruwgl		0	0	1	0		
3	Aw	gladw	ruwrd		0	0	1	0		
4	Aw	gladw	ruwwit		0	0	0	0	1	2 ledig
5	Aw	dikw			0	0	0	0	0	
6	Aw	oranje			0	0	3	0	0	
7	Aw	ruww	grijs		0	0	1	0	0	
8	Aw	rupil	rdruw		0	0	1	0	0	
9	Aw	inheems	red		0	1	0	0	0	
10	Aw	pme	steengoed	siegburg	0	0	1	0	0	
11	metaal	ijzer		nagel	1	0	0	0	0	lengte 12 cm, vierkante kop, dat ntd
12	fabst	recent		dakpan	1	0	0	0	0	bruin glaz
13	fabst	baksteen	brok		2	0	0	0	0	recent
14	fabst	baksteen	brok	geel	6	0	0	0	0	
15	fabst	baksteen	brok	rood	8	0	0	0	0	
16	fabst	baksteen	tegula	oranje	1	0	0	0	0	
17	fabst	baksteen	brok	oranje	4	0	0	0	0	
18	fabst	baksteen	tegula	rood	1	0	0	0	0	
19	fabst	baksteen	tegula	geel	1	0	0	0	0	
20	bot				2	0	0	0	0	
21	slak	ijzerslak			1	0	0	0	0	
22	slak				2	0	0	0	0	
23	hutteleem				1	0	0	0	0	

Databestand vondstcomplex Nassastraat 3.

EEN BOORONDERZOEK OP HET TERREIN ALBLAS IN WADDINXVEEN, ZUIDKADE 62.

Rapport van het booronderzoek uitgevoerd door de AWN-afdeling Rijnstreek op het Alblas-terrein in Waddinxveen. Dit rapport is opgesteld namens de afdeling Rijnstreek door Pierre van Grinsven en Dick van der

Een landschap opgebouwd uit klei en veen.....

Kooij, juni 2010.

Samenvatting

De AWN-afdeling Rijnstreek heeft een booronderzoek uitgevoerd op het Alblas-terrein in de gemeente Waddinxveen. Het betreft hier een bouwlocatie voor 179 nieuwe woningen die vrijgegeven was door de provincie omdat de archeologische verwachting laag was. Het booronderzoek is uitgevoerd op het westelijk deel van het terrein waar de bodem niet vervuild en ongestoord zou zijn. Bovendien is dit gebied niet bebouwd geweest, in tegenstelling tot het oostelijk deel langs de Gouwe.

Er zijn negen boorlijnen uitgezet van verschillende lengte en in totaal zijn 32 boringen uitgevoerd. Geboord werd met een Edelmanboor tot een diepte van 1 meter onder maaiveld en daarna met de gutsboor tot een diepte van ongeveer 2.50 m. onder het maaiveld.

Er zijn geen indicaties voor bewoning aangetroffen. De boringen lieten een bodemopbouw zien van kleiafzettingen, afgewisseld door veenlagen. Deze afzettingen zijn waarschijnlijk gevormd door de Gouwe, die op minder dan 100 m. van de bouwlocatie loopt. De fijne klei kan duiden op de aanwezigheid van komgronden.

Het complete rapport is in te zien op de leestafel in Herengracht 38.